Gemeente Rheden
T.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 9110
6994 ZJ DE STEEG
bestuurssecretariaat@rheden.nl

i.a.a. m.vandenbosch@rheden.nl, bestuurssecretariaat Rozendaal

Dieren, 26 augustus 2025

Betreft: Gevraagd advies mbt Verzamelverordening W&I

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein Rheden & Rozendaal (hierna ASD) is gevraagd advies te geven over de verzamelverordening Werk & Inkomen. We hebben in onze vergadering van mei jl. een toelichting op de verzamelverordening gekregen, waarvoor dank.

Hierbij ons advies, opgesomd aan de hand van de indeling van de verzamelverordening.

- **H2: Re-integratie**

Artikel 2.2 Maatwerk

We zijn blij te lezen dat er maatwerk geboden wordt en dat daarin rekening wordt gehouden met de omstandigheden van de inwoner. Dat hierin ook noodzakelijke mantelzorg wordt meegenomen juichen wij uiteraard toe. Maar nu wordt er alleen gesproken over huisgenoten, terwijl veel mantelzorgers geen huisgenoten zijn. Klopt onze indruk dat het alleen om huisgenoten gaat? Zo ja, dan adviseren wij om dit te verbreden. Een vraag die hieruit voortkomt is hoe het zit met de kostendelersnorm. We lezen hier niets over. Toch zou het zeer helpen als deze norm verder verruimd wordt of misschien zelfs (al dan niet tijdelijk) verdwijnt. Dit draagt bij aan het verkleinen van de druk op woningmarkt en zorg.

Artikel 2.4 Scholing

Wij adviseren om zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij werkgevers en ook hierin maatwerk te bieden. Scholing moet passen bij wat er nodig is op de arbeidsmarkt en wat de inwoner kan. Maak mogelijk dat je als gemeente samen met werkgevers scholing kunt aanbieden, dan worden de mogelijkheden ruimer (bijvoorbeeld langer dan twee jaar).

Artikel 2.6 Proefplaats

Hierbij vragen wij nogmaals aandacht voor de maatschappelijke organisaties die met veel vrijwilligers werken. Zij hebben plaats, maar er melden zich weinig mensen. Aan ons als ASD is verteld dat dat komt omdat er niet veel mensen zijn in het gemeentelijk bestand die hiervoor in aanmerking komen. Onze oproep aan u is om meer aan de voorkant te gaan werken. Intensiveer bijvoorbeeld de samenwerking met het UWV, of zoek deze als ze er nog niet is. Immers, als UWV trajecten niet het gewenste resultaat opleveren komen mensen uiteindelijk vaak in de bijstand. We horen nog te vaak dat mensen met een uitkering van het UWV begrensd worden in het doen van vrijwilligerswerk, terwijl dit juist bij kan dragen aan tijdige re-integratie.

Artikel 2.11 Vervoersvoorzieningen

We kennen inmiddels de term ‘vervoersarmoede’. Vervoer is duur (zowel OV als de auto) en als je niet met de fiets naar je werk kunt, dan kost het je geld. Soms kan die financiële drempel echt te hoog zijn. Ons advies is om hier ook op maat naar te kijken.

- **Hoofdstukken 3 en 4: Handhaving en afstemming**

Het is goed dat er niet meer wordt gesproken over ‘fraude’ maar over ‘oneigenlijk gebruik’. Er is, in alle ingewikkeldheden van de diverse systemen, immers altijd een risico dat mensen helemaal buiten hun schuld handelen. Wij zouden graag lezen op welke wijze de inwoner die niet heel mondig of talig is, begeleid wordt in het naar voren brengen van zijn/haar zienswijze. Ook adviseren we om, bij de beoordeling van de mate van verwijtbaarheid, rekening te houden met het feit dat mensen die in stressvolle financiële omstandigheden verkeren niet (goed) meer in staat zijn om rationeel te handelen. Stress leidt tot vlucht- of duikgedrag. Dit is inmiddels op vele manieren wetenschappelijk onderbouwd. Tegelijkertijd zijn wij niet naïef en zien we ook dat er zeker inwoners zijn die ten koste van anderen oneigenlijk gebruik maken van de voorzieningen, maar dit mag nooit leiden tot nog meer ellende voor de mensen die het toch al zwaar hebben.

- **Hoofdstuk 5: Inkomensvoorzieningen**

Wij zijn niet blij met de veranderingen in de individuele inkomenstoeslag. Zowel het verlengen van de termijn (van 3 naar 5 jaar) als het verlagen van het percentage (van 110 naar 100%) zullen de armoede van een groep inwoners vergroten met een groot risico op en verdere opeenstapeling van problemen. Wij adviseren, ook in het licht van de combinatie met de verdere bezuinigingen op de sociale basis, om deze wijzigingen niet door te voeren.

En tot slot: We zijn blij dat de groepen die in aanmerking komen voor de Gelrepas niet worden ingeperkt en er regionale harmonisatie is. Er bereikten ons echter vaak signalen dat de gebruiksmogelijkheden van de Gelrepas in winkels niet regionaal hetzelfde is. Is dat nu ook opgelost?

En we adviseren om, ook in regionaal verband, nog eens te kijken hoe je statushouders in de AZC’s toch kunt toevoegen aan deze groepen. We begrijpen de redenatie dat zij niet aan onze gemeente zijn gekoppeld. Maar deze groep zal door alle landelijke keuzes in de toekomst waarschijnlijk groter worden. Dit betekent dat een steeds grotere groep mensen steeds langer moet wachten op integratie. Dat is voor de statushouders én de samenleving niet goed.

We kijken uit naar uw reactie.

Hartelijke groet,

Angela Vos

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Rheden & Rozendaal